

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 13 K., 3 mesece 6 K. —, na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira, Naročniki na tedensko izdajo „Edinosti“ stane: celoletno 5-20, pol leta 2-60 Val dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovane pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Nastanila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštne-hranilnični račun št. 541-652. TELEFON šte. 1127.

Izhaja vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 v. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Novejšini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
CENE OGLOSOV se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglašje po 20 stotink; za ovrtnice, zahvale, poslanice, oglašje denarnih savodov po 50 stot. Za oglašje v tekstu lista do 5 vrst 20 K., vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglašji po 3 stot. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglašje sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

BRZJOJAVNE VESTI.

Cesarske vojaške vaje.

CELOVEC 5. Tudi letos je pri cesarskih vojaških vajah uvedena poljska pošta za čete graškega in inomostskega vojnega zbora. Poštna služba se bo vršila po izkustvih zadnjih velikih vojn, izlasti vojne iz leta 1870/71 in angleško burske vojne.

Cesar v Celovcu

CELOVEC 5. Sinočnje bakljade se je udeležilo 12.000 oseb. Koroška pevska zveza je zapela več domačih pesmi.

CELOVEC 5. Ob 9. uri predpoludne se je cesar z deželnim predsednikom baronom Heinom odpeljal obiskat deželno bolnišnico: Pred bolnišnico so cesarja pozdravili deželni glavar grof Goess in druge odlične osebe. Cesar se je na to podal v posamične oddelke bolnišnice, kjer so bili cesarju predstavljani tozadevni primariji, katere je cesar nagovoril. Cesar se je o zavodu pohvalno izrazil. Od bolnišnice se je cesar peljal na Benediktinski trg obiskat umetniško razstavo. Nato se je cesar povsod od občinstva navdušeno pozdravljen odpeljal v deželni dvorec. Ob 11. uri je cesar obiskal soprogo deželnega predsednika barona Heina.

Kazenska razprava proti maloruskim dijakom.

DUNAJ 5. Branitelj dr. Rode je na današnji seji vprašal predsednika, ako se rektor lvovskega vseučilišča že nahaja na Dunaju. Predsednik je vprašanje zanikal. Nato se je nadaljevalo zaslišanje prič.

Koze na Dunaju.

DUNAJ 5. Sinoči in danes zjutraj je bilo prijavljenih pet novih slučajev koz, od teh eden iz XX. dva pa iz X. okraja.

Češki pisatelj Merhaut.

BRNO 5. Češki pisatelj in glavni urednik „Moravske Orlice“, Merhaut, je umrl.

Minister Izvolaki.

KARLOVI VARI 5. Ruski minister vnanih stvari Izvolaki se je danes podal v Marijine vari.

Vlak skočil s tira.

STANISLAJ 5. Med postajama Bukaczowce in Jurawno je včeraj iz doslej neznanih vzrokov osebni vlak skočil s tira.

STANISLAJ 5. Pri včerajšnji železniški nezgodi med postajama Bukaczowce in Jurawno je skočilo s tira devet osebnih voz, 2 službena voza in poštini voz. Ubili sta bili dve osebi, šest jih je pa bilo ranjenih. Vzrok nesreče ni znan. Uredena je preiskava.

Sklijanje francoske zbornice.

PARIZ 5. Jaures zahteva v „Humanite“, da se radi marokanskih stvari takoj skliče zbornica.

Angleški kralj.

PARIZ 5. Kakor se zagotavlja, se angleški kralj Edvard iz Marijinih varov vrne direktno preko Calaisa na Angleško.

Dogodki v Maroku.

PARIZ 5. „Petit Parisien“ in Gaulois hoteta vedeti, da sta se ministerski predsednik Clemenceau in vojni minister Picquart včeraj dogovorila, da pošljeta nova ojačenja v Maroko. General Drude ni pa do sedaj zahteval novih čet.

PARIZ 5. „Matin“ poroča iz Casablance: Boj dne 3. t. m. se je bil na fronti dolgi 10 kilometrov. Inozemski legionarji so nasadili na bajonete več marokanskih jezdecev.

LONDON 5. „Morningpost“ poroča iz Tangerja, da so Spanci po včerajšnjem boju z Marokanci vsprejeli Francoze na njihovem

povratku v Casablanko s hudim streljanjem, ker so jih v pomoti imeli za Arabce.

PARIZ 5. Brzojavka „Agence Havas“ iz Casablance od 4. t. m. potrjuje že sporočene podrobnosti o zadnjih bojih ter ima vest, da je ob 2. in pol uri popol. boj še trajal.

PARIZ 5. „Agence Havas“ poroča iz Casablance od 3. t. m.: Mehala podaja dokazov predrznosti in srčnosti. Vrgla se je na karé francoskih čet ter je odnesla mrliča ob najhujšem ognju, ki jim je prizadel velike izgube. Teh izgub ni možno preceniti, ker niso mogle čete pobirati mrličev. Oddano je bilo s topovi nad 500 strel, in sicer mnogo na prav kratko daljavo. En adjutant strelcev, ki je bil ranjen na glavi, je umrl.

PARIZ 5. „Petit Parisien“ poroča iz Casablance od 3. t. m. zvečer. Ko je bil razgledni oddelek na svojem povratku napaden, se je formiral v karé ter je vzdrževal ponovni naskok Marokancev. Ti so pustili na bojišču mnogo mrtvih. Razgledni oddelek je prejel znatna ojačenja. Marokanci, decimirani vsled streljanja topov, so se kmalo umaknili General Drude odpošlje najbrž novi razgledni oddelek proti tem marokanskim šotoriščem. Na gorskih slemenih se nahaja še vedno mnogo marokanskih konjenikov.

Potres.

CONSTANTINE [Alžir] 5. V Port Beni Irmane je potres razrušil več poslopij, med temi dve mošeji. Neko mlado deklico so mrtvo izlekli izpod razvalin.

Nemiri v Antverpen. — Skladišče lesa v ognju.

ANTVERPEN 5. V minoli noči je v skladiščih za les na šestih krajih izbruhnil požar. Do polnoči je požar upelnil okoli 5 hektarov skladišča. Po polnoči je bilo zažgano na štirih drugih krajih. Gasilci in čete so se morali omejiti na to, da preprečijo, da bi se ogenj ne razširil na mesto in pristanišče.

ANTVERPEN 5. List „Metropol“ poroča, da pojdejo delavci takoj na delo, ako se jim dovoli pet frankov dnevne plače; potem se bodo vršila pogajanja glede povišanja plače.

Požar divja še nadalje. Na gorišču dela polk pijonirjev. Izkopali so jarke, da bi se ogenj ne razširil. Požar v pristanišču za les se razširja dalje.

ANTVERPEN 5. Požar žuga uničiti vse skladišče lesa. V nevarnosti so bližnje hiše. Gasilci iz Bruselja in Genta se bili pozvali semkaj brzojavnim putem. Aretiranih je bilo pet oseb, med temi en Holanec, ki ki so jih zasačili na tatvini. „Metropol“ poroča, da je tajna policija prejela ukaz, naj poizve o stanovanju treh anarhistov, ki so dospeli semkaj.

Poroka pred usmrtitvijo.

PETROGRAD 5. Pred usmrtitvijo zarotnikov proti carju so enemu obsojencu, Sinjavskemu dovolili, da se je v ječi poročil s svojo ljubico neko dijakinjo. Priče so bili nekateri uradniki jetnišnice. Dvojica ima 2 in pol letno staro hčerko.

Socijalno-politično stališče „Narodne delavske organizacije“.

Že od ustanovitve te nove in za naš bodoči socijalni in politični razvoj važne organizacije pojavlja se v časopisih brataških nam dežel, posebno v časopisih z izrazitim strankarskim programom, neverjetnih, ter neopra-

vičenih in tendencioznih glasov o naši organizaciji. V tem oziru se je posebno iztaknila publicistika klerikalne smeri, pak „Domovina“, in celo „Mir“ koroški. Kritike, izražene v teh časopisih, niso ravno vspešljive za naše podjetje, a prognostikon je nad vse nepovolen.

V kako kategorijo spada naša organizacija? Da je identična z organizacijo socijalnih demokratov, to se ni trdilo niti z nasprotniške strani, in to izključuje že oficijelni naslov naše organizacije. Vprašanje se vrti torej samo okoli tega, je li „N. d. o.“ narodno-socijalna organizacija, ali pa jednostavno narodna v ožjem pomenu besede?

S posebno trdovratnostjo se je insinuiralo naši organizaciji, da je narodno-socijalna po izgledu čeških narodnih socijalstov. Na tej krivi premisi zidalo se je vse poslopje trditvev in sklicevaje se na slabe izkušnje s takimi organizacijami v drugih deželah se je prihajalo do zaključka, da je tudi naša organizacija le pesek v oči in da je brez bodočnosti.

Čista resnica! Ko bi bili mi osnoveni narodno-socijalno organizacijo, da s tem povzdignemo materialno in — last not least — s tem paralelno tudi narodno-politično moč našega ljudstva, boljše bi bilo — in to nam morejo verjeti naši zaskrbljeni prijatelji vseh barv — da sploh te organizacije ne bi bili ustanovili! Kajti, z ustanovitvijo narodno-socijalne organizacije ne bi bili mi napravili niti enega koraka naprej v evoluciji našega naroda, temveč nasprotno: izzvali bi največji kaos, ki bi, namesto da ojači naše politično pozicijo, isto še znatno oslabil na veliko veselje naših političnih nasprotnikov, v prvi vrsti socijalnih demokratov. Taka narodno-socijalna organizacija, ker sloneča na razrednem stališču, bila bi po našem mnenju pravi atentat na narodno celoto in homogenost — voda na mlin socijalne demokracije! Stem bi se le pripravljali teren za invazijo socijalne demokracije. Ni tu mesta, da bi povdarjali monstroznost konstrukcije, ki jo predstavlja narodno-socijalni princip. Nam je samo do tega, da konstatiramo splošne praktične konsekvence narodnega socijalizma. Uvedenje narodnega socijalizma pomenjalo bi izneverjenje tradicionalni tržaški politiki, ki ni politika „pojmov“, ali političnega akrobatizma, ampak politika treznega objektivnega razsojanja. S tem, da bi odpirali vrata narodnemu socijalizmu, abdicirali bi na samostojnost in merodajnost slovenskega življa v Trstu in bi s tem nehoté — ako že ne hoté — delali za „mogočno stranko“, ki nam jo toli velikodušno priporoča „Domovina“.

Vaska politika mora biti iskrena in lojalna. Že zaradi tega se mi ne bi mogli ogrevati za neiskreni in sam seboj v protislovju nahajajoči se narodni socijalizem. Na razrednem stališču internacionalizma hoče narodni socijalizem pobirati plodove „meščanskega“ nacionalizma. Zakaj so socijalni demokratje tako brezobzirni v negiranju vsake nacionalistične aspiracije? Oni bi hoteli odpraviti egoistični vpliv nacionalistične sile na socijalni razvoj, da bi s tem udušili po njihovem mnenju zaustavljajoče delovanje narodnostnega življenja. Pri narodnem socijalizmu je pa to narobe. Ta se emancipira od socijalno-demokratskega evangelija ravno radi narodnosti.

zarenčal, koj nato je planil k vratom. Izpuštil sem ga ven in dočim je lajal na svoji straži, sem pogledal jaz ven na dvorišče. Oni samotni popotnik, čigar prihajanje sem slišal popreje skoz tiho noč, se je pustil zapeljati od mojega veselega ognja v peči. Ravno je odprl vrata v ograji, da bi spustil noter svojega osedlanega in natovorjenega konja.

Nisem pričakoval nikakega znanca. Jakut bi bil pač težko prišel tako pozno v vas, in tudi ako bi bil storil to, bi se ustavil pri kakem prijatelju in bi se ne pustil zapeljati od gorečega ognja k tujcu.

„Tako more biti samo kakšen naselnik,“ sem prevdarjal sam pri sebi. Kakšen drug čas bi bil bolj malo vesel takega obiska, zdaj pa mi je bil živ človek je dobrodošel. — Vedel sem, da bi veseli ogenj kmalu ugasnil, plamenčki le leno se plazili od polena do polena in bi ostal potem samo še kupček tlečega oglja, preko katerega švigajo le poredko modri jeziki — vedno redkeje, počasneje... Potem bi zopet napočila v jurti tišina in tema in v mojem srcu zopet vstalo tisto hrepenenje. Peč bi bila vidna le po slabotnem žarenju pod pepelom, potem bi slednjič tudi to izginilo, zamrlo. Zopet bi ostal sam — sam vso globoko, dolgo, hrepenenje vznujajočo, neskončno noč.

On hoče spravljati v harmonijo ekstreme internacionalne z ekstremom, najvišjo svetinjo meščanstva; ultraradikalizem z (po jeziku socijalnih demokratov) reakcijo! To je pa ne samo neiskreno in nenaravno, ampak naravnost nemogočno in prava fikcija.

Mi pa svojega narodnega razvoja gotovo ne bomo hoteli temeljiti na fikciji. Narodni socijalizem je samo slabo paliativno sredstvo proti internacionalizmu. Njegov konečni cilj je — nevtralizirati rudočo nevarnost, ohraniti ljudstvu narodnost! Ako pa je temu tako, mari ni logičneje in razumnejše, da se ubera naravno pot, ki ni združena z velikim rizikom narodnega socijalizma?! Naša „N. d. o.“ je zaradi tega strogo narodna ustanova, brez vsacega narodnega šovinizma, gospodarska organizacija, ki hoče — če tudine bazira na razrednem stališču — boriti se za stanovske koristi vseh svojih varvancev! Torej: bramba stanovskih interesov na narodni podlagi!

Nesmiselno je pa, ako se nam očita narodni socijalizem, tudi iz razloga, da je ta poslednji — kakor so posebno pokazale državnozbornske volitve — bankrot, a mi smo toliko pametni, da izberamo življenje, ne pa smrt!

Kakovo zastavo nosi torej naša organizacija? To je izraženo že tu gori in to je jasno, ako pomislimo na motive, ki so povzročili našo organizacijo. Navstala je iz potrebe. Videli smo, kako so se naše nade izjalovile, kako je tukajšnja socijalna demokracija stopila v zvezo z Italijani in v službo italijanske ideje, mesto da bi enako branila pravice Italijanov in Slovencev, mesto da bi se kakor opozicijska stranka zabila kakor klin med brezvestno, narodno-šovinistično in v gospodarsko-administrativnem pogledu izmognano italijansko liberalno stranko; — dočim smo se popred imeli boriti na eno fronto, se moramo sedaj na dve fronti, z dvema hudima in v narodnem pogledu enako nevarnima nasprotnikoma. Krvavečim srcem smo opazili zadnja leta, kako nam rudeča roka hoče vzeti naše najboljše. Preokupirani po največji borbi za „pridobitev kulture“, za narodni jezik“, bili smo preslabi, da bi odbijali od sebe Italijane in socialiste. Tolažili smo se: Italijani so nevarnejši, nego socialisti; obračunajmo poprej s prvimi! In dogodilo se je, kar se je dogoditi moralo. Že 10 let na robu razsula stoječa italijanska liberalna stranka je zadobila dne 14. maja smrtni udarec. Na vrsto so imeli priti socijalni demokratje, ki so — zmage pijani — inavgurirali za naše delavstvo ero bojkotiranja, teroriziranja, zlostavljanja, odpuščanja iz službe. A naš delavec? Vzdiha! Je in klical po rešitvi — po narodni delavski organizaciji! Dozivel je dosti razočaranja in hotel se je tesneje okleniti svojega naroda, ki mu je podaril narodno-delavsko organizacijo — branik in ognjišče slovenskega delavstva. Vedeči, da sta narodnost in socijalna reforma dve kolaterali (vsoprednici), ki se ne izključujeta med seboj, ampak se medsebojno podpirata, položili smo čvrste temelje narodni delavski organizaciji, da vspešno kooperira na ustvarjanju velikih socijalnih reform. S tem želi izpolniti svojo misijo: ohraniti narodu socijalno in narodno zdravo delavstvo!

Misel, da bi moral morda prebiti noč s človekom, čigar preteklost je omadeževana s krvi, mi niti ni prišla na mar. Sibirija nas uči, videti tudi v moriku človeka, in četudi nam bližje znanje s takimi ljudmi ne pokaže ravno v idealni luči tistih „nesrečnežev“, ki lomijo ključavnice, kradejo konje ali v tamni noči svojemu bližnjiku razbijajo črepinjo, uči vendar to znanje, da se spoznamo med takozapletenimi nagoni in nagibi človeškimi. Saj morilec ne more vedno; on živi še in čuti ravno tako kakor vsi drugi — med tem gotovo tudi hvaležnost do tistega, ki ga v mrzli noči sprejme pod svojo streho.

Težka, s konjsko kožo prevlečena vrata jurte so se vzdignila: z dvorišča noter je udarila megla in k peči je stopil tujec — visoke rasti, širokopleč in postaven. Na prvi pogled se je lahko videlo, da ni Jakut, kljubu jakutski obleki. Na nogah je nosil škornje iz bleščeče bele konjske kožuhovine. Široki ovrtnik jakutskega kaftana je pokrival ušesa, glava in vrat sta bila ovita z velikim šalom, čigar konci so bili zavezani okoli ledja. Vesal kakor sploh obleka in visoka kučma so bili prevlečeni z ivjem.

(Dalje.)

PODLISTEK.

Sokolinec.

Sibirska povest.

Ruski spisal Vladimir Kerolenko.

Misleč na samotnega jezdeca, ki je, po slabotnem zvoku peketa, moral biti oddaljen še kake dve vrsti od naše vasi, sem hitel ob poševnem zidu dol v svojo koč. Minuta s prostim obrazom na tem mrazu je grozila z odmrznjenim licem ali nosom. Cerberus mi je sledil, lajaje v smeri, iz katere je prihajalo peketanje.

Kmalu nato je vzplamtela v peči prižgana trska. Priteknil sem jo k subim, v peči naloženim polenom, in takoj nato se je izpremenila notranjost mojega prebivališča, da je ni bilo spoznati več. Molčeka koča je bila napolnjena prasketanja, pokanja; na stotine ognjenih jezikov je švigalo semtertja med drvmi, jih objemalo in obskakovalo, igralo, sikalo, pokalo, prasketalo... Nekaj živega je bilo planilo v izbo, pretikaje vse kote in kraje in napolnjevalje jih s šumom. Od časa do časa je utihnil prasketajoči ogenj. Tedaj

sem slišal, kako so goreče iskre s švistem skoz dimnik frčale ven v mrzli zrak.

Takoj nato je pričela igrati iz nova s svežimi močmi in pogosti poki so se razlegali po jurti, kakor strelji iz pištole.

Zdaj se nisem čutil več tako zapuščenega kakor prej. Vse okoli mene je kakor živeło, se gibalo, plesalo. Šipe oken, ki so pred kratkim le slabotno pustile gledati mraz od zunaj noter, so blestele zdaj v tisočeri barvah in odsevale žar plamenov. Naslajal sem se na misli, da v temni noči moja samotna koča svetl daleč tja in liki majhen vulkan, izmetava tisoče isker, ki trepetaje plešejo po zraku in zamirajo sredi belega dima.

Cerberus se je ulegel nasproti peči in je gledal napeto, negibno kakor bel duh v plamen; le včasih je obrnil k meni glavo in v njegovih pametnih očeh sem bral hvaležnost in zvestobo.

Težki koraki so se začeli zunaj, a Cerberus je ostal miren — vedel je, da sta naša konja, ki sta stala doslej kje pod streho, s povešeno glavo in včasih se stresajo od mraza, in šla zdaj za ognjem, da se ustavita ob koči in gledata veselo poskakujoče iskre in široki pramen belega dima, ki se je dvigal kvišku, ravno kakor sveča.

A zdaj se jih pes okrenil nevoljno in je

Iz italijanskega tabora v Istri.

V italijanskem taboru Istre vre. Dokler je šlo vse gladko, dokler je bil slovanski element nevzvesten in obnemogel, dokler so ga mogli materialno nesramno izkoristiti in ga tlačiti v duševno tmino: dotlej so bili vsi zadovoljni, organizacija in delo italijanskega političnega društva sta bila uzorna. Čim bolj pa se je začela večina prebivalstva narodno osvoboditi in so se temu primerno pojavljali nespeli političnega društva, so se začeli — kakor je že to navadno — pojavljati v italijanskem taboru Istre tudi glasovi malkontentov, oglašati se je jela kritika, prihajati so začela očitja od raznih strani in pojavljati so se jele nove struje.

Dne 4. t. m. se je vršil v Poreču shod, sklican od nekega odbora mladine v svrhu, da bi se »vpostavilo združenje vseh narodnih sil dežele«, ki so se razdružile — kakor je naglašal predsednik shoda — po krivdi socializmov in klerikalcev. Potem so sledili razni govorniki in nasprotstva so hudo naletala ena na drugo. Najhuje je nastopil proti političnemu društvu neki dr. Pesante iz Poreča, ki je podvrnil delovanje tega društva nenavadno ostri kritiki. On je bil mnenja, da naj politično društvo v božjem imenu še nadalje živi, ali zasnuje naj se nova stranka z novim programom, demokratično-radikalno-neodvisnim od političnega društva.

Ta govor je zadel gospode od političnega društva v živo in so ga imenovali strupenega. Pod njihovim pritiskom je bil sicer predlog Pesante odklonjen, ali vlic vsemu temu je gotova stvar, da so lepi dnevi rečenega političnega društva pri kraju. Vsepeh, kakor nekaj ne bo več, in kolikor manje jih bo, temveč bo — malkontentov, kritikov in upornikov. Sicer pa: ako bi bili mi poklicani v to, bi vzeli rečeno politično društvo v obrambo. Boj proti naravi mora trajati več ali manj časa, ali končno mora podleči tisti, ki se je boril proti naravi. Tako se je zgodilo političnemu društvu v Istri in se bo godilo vsaki italijanski stranki! Tudi če bi našedene ime »demokratično-radikalno-neodvisno«, imelo bo proti sebi dvetretjinsko večino v deželi, imelo bo proti sebi — naravno. Vse pehanje in vrvenje ima le pomen, da gre nizdolu z italijansko hegemonijo v Istri. Mesto da ugišljejo, kako bi se v ostrijem tempu nadaljevali stare krivice, naj bi se razjezili, spametovali ter si skušali potom opor in mlajnja zagotoviti toliko, kolikor jim gre po resnici in pravici!

Iz Hrvaške.

»Egyetertes« o Rakodczay. Budapestski list »Egyetertes« zahteva, da ban dr. Rakodczay nemudoma odstopi, ker se je dosedaj pokazal nesposobnim, da bi zastopal madjarske interese v Hrvaški. Ob tej sedanjega bana hrvaškega da je le ovira za mirovno stremženja.

K politiki novega patrijarha. V »Pester Lloyd« je poslanec dr. Polit priobčil članek, v katerem se bavi z izvolitvijo novega patrijarha in na oster način napada vršeskega vladiko Zmajenovića ter odločno pobija njegovo kandidaturu.

Dr. Karlovec poroča. da namerava del radikalnih Srbov voliti patrijarhom pakračkega vladiko Mitrova Nikolića, ki je tudi kandidat samostojnih Srbov.

Dogodki na Ogrskem.

Nova koncesija Ogrski. Reichspost javlja, da se da Ogrski nastopiti koncesijo sedanjih zastavi Avstro-Ogrske vojne mornarice, se doda ogrski grb, ali pa se vrže na mornarico trgovinska zastava, ki ima barve in grbe obeh držav.

Drebe politične vesti.

Pomembnost vojnega vojnštva. »Zeit« poroča, da namerava ministerstvo za deželno brambo pomnožiti vojnštvo v nekaterih kronovinah in sicer za 112 častnikov in 141 mož. Od teh odpade na Tirolsko 90, Koroško 11 in 12 mož.

Spomenik Leonu Gambetti. V Cavallone so v sredini ob navzočnosti predsednika republike in ministra vojne mornarice odkrili spomenik slavnemu francoskemu državniku Gambetti, ki je za časa obleganja Pariza s cudovito energijo in genialnostjo organiziral obrambo mesta. Slavnostni govor je imel minister vojne mornarice Thomson.

Enciklika: Paj ali X. »Giornale d'Italia« poroča, da izda papež Pij X. v kratkem važno encikliko, ki bo obravnavala vprašanje, ali je vojna nemška in omarice so priležna Wilhelmu. Zbranih je tamkaj 112 ladij, 18.400 mož, posadke in 1342 topovi. Na vajo je prišel cesar Viljem.

Dnevne vesti.

Piccolo se ne more umiriti radi dogodkov zadnjih dni. Urajam sicer prav dobro njegovo do razpoloženje, kajti grenko, brito je, če se komu v zgradbi, v katero je bil zabijal, žust v prah, če vse, kar je leta in leta dan na dan pisal, trdi in pripravi, dogodki, kakor eno samo veliko laž. Tudi je v italijanskem mestu, kjer se je vršilo Piccollova politična stala in vsled dogodkov zadnjih dni — padla (Grenko) jo — potegla — endar pa tudi to ne pravičuje se vsa lista žurnalistična rokovanja. In to razloži »Piccolo« te zadnje dni.

Kolikor ne zmore na na življanju in zvrčanju, pa hodi še na posodo k bratom v

kraljevstvu. Kar cele kolone polni z izvadki iz italijanskih listov. Kaj hoče dokazati s tem, koga hoče slepiti? Mari misli, da svet ne ve, da so vse tiste sodbje v listih iz kraljeva skrpana na podlagi podatkov, ki so bili zvarjeni v istih kuhinjah, v katerih prireja »Piccola«, »Gazzettina«, »Indipendenza«? Ves respekt pred zvezo med Italijo in Avstro-Ogrsko, ali tako daleč vendar nismo, da bi se moralo pri nas vse goditi kakor žele žurnalisti v kraljevstvu, in ne tako kakor zahtevajo faktične razmere in avstrijski državni zakoni! In za sedaj smo menda vendar še v Avstriji in tudi o tem nismo še nič čuli, da bi zavladal v Trstu kakov guverner njegovega Velikanstva kralja Viktorja Emanuela! Zato nam vsa tista dolga »Piccollova« klobasa izvadkov iz listov iz kraljevstva prav nič ne imponira! Gospoda iredentisti neoficijelne in — oficijelne Italije morejo imeti o Trstu sodbjo, kakor se jim zljublja in kakor jim bolj ugaia, ali mi Slovani v Trstu ne prenehamo radi tega — o tem naj bodo uverjeni iredentisti in njih zavestniki — zahtevati to, kar nam gre po avstrijskih zakonih kakor enakopravnim državljanom!

Vodilni motiv v vseh izbruhih »Piccola« je — Italijanom sovražno postopanje policije povodom zadnjih izgrediv. Kaka komedija! Kako šarlatanstvo! Dejstvo je, da so bili na zadnjih burnih dogodkih — izvzemši onega pri sv. Jakobu — povsodi Slovani v veliki večini in notorično je, da krepka in zdrava slovenska pest nekaj izda, ako je padla na šibka pleča šibkega italijanca. Če je torej policija posredovala, ni delala Slovanom nikake usluge, marveč je čuvala in branila Italijane. To ve tudi »Piccolo« prav dobro! A če vendar rolni proti policiji, ni to nič drugega nego pojav znanega komedijstva in šarlatanstva! Ali občina vernikov, ki slepo verujejo v to »Piccolovo« slepenje, postaja vedno manjša. O tem se more »Piccolo« prepričati iz raznih glasov v nemških listih, in sicer takih, ki so znani po svoji slavofobnosti.

Grozne posledice dogodkov v Trstu. Cesar niso mogli provzročiti razni evropski dogodki in tudi ne nasprotstva vseh Slovanov, zgodilo se je vsled zadnjih incidentov med Slovenci in Italijani v Trstu: tisti toliko proslavljeni iskreni odnosi, ki so zadobili posebno posvečenje po pohodu ministra Tittonija pri Aerenthalu, in ki so se izražali v »navdušenih ovacijah« avstrijskega prebivalstva, so se kar čez noč ohladili in če se stvarne poravnava — tako kaže po poročilih »Piccolovih« — je vojna med Avstrijo in Italijo neizogibna! glavno krivdo na tem ima — vedno po »Piccolu« — tržaška policija, ker ni pustila da bi italijanski pobalini napadali mirne slovenske meščane, idoč po mestu za svojo zastavo, ter dobili od trdih slovenskih pesti takoj na licu mesta zasluženo plačilo — in natura. Mi bi radi videli, kaj bi bilo, če bi policija ne intervenirala. Napadalec je bilo dne 25. avgusta kakih 30, a zadnjo nedeljo kakih 80 golobradih paglavcev, naših pa na stotine in to sami čvrsti možje trdih pesti! Naravno je, da bi ti ne prenašali mirno napada in da bi se napadali proti taki premoči morali umakniti razbitimi glavami! In kaj bi potem govoril »Piccolo«? Zopet bi bila kriva policija, — ker ni zadosti energično intervenirala!

Odnosaji med Avstrijo in Italijo bi se pa še bolj majali. Iz tega se vidi, da je vojna med Avstrijo in Italijo neizogibna!

C. kr. državna gimnazija. Vpisovanje novo-vstopivših učencev se bo vršilo dne 16. t. m. od 9. do 1. ure pop. Učenci, ki pripadajo se zavodu, se imajo prijaviti dne 18. t. m. od 8. do 12. ure dop. Vsprejemni, ponavljalni in dodatni izpiti se bodo vršili 17. oziroma tudi 18. t. m. dopoldne. Šolsko leto prične dne 19. sept. ob 8. uri zjutraj s službo božjo. Redni pouk prične pa 20. t. m.

Na c. kr. pripravnički za srednje šole na Proseku se prične šolsko leto 1907/1908 dne 16. septembra s sv. mašo; zatem se bo vpisovalo novodošle učence, nakar prične hitro redni pouk.

Učenci se morajo javiti v spremstvu starišev, oziroma namestnikov. Prineesti morajo s seboj zadnje šolsko pričevalo, rojstni kstni list, spričevalo o zdravih očeh in o cepljenju kozic.

Prijatelj slovenskega dijaštva. »Radogojev« odbor je letos dobil 50 prošenj za podporo, ustanov po 200 K pa ima podeliti le 16. Primoran bo torej 34 prošelj odkloniti. Odkloniti bi moral med temi večino zelo vrednih in potrebnih prosilcev, ki ne morejo na visoke šole, ako se jim ne seže pod rano. V tej sili si dovoljuje Radogojev odbor apelirati na slovensko rodoljublje, da mu prisloži na pomoč, da mu ne bo treba vršiti prebridega posla odklanjanja revnih prosilcev. Slovenski Ljubljancje, ne zapustite nas v tej sili! In Vi spoštovani rodoljubi po širni slovenski domovini, ne odrecite nam tople prošnje, saj podpira »Radogoj« dijače iz vseh slovenskih pokrajin. Naj bi ta prošnja odmevala tudi v srcih rodoljubnega žentstva slovenskega, da bi zbiralo od hiše do hiše za uboge slovenske dijače, ki žive v bedi ali pa ne morejo slediti želji svojega uma, da bi šli študirat na visoko šolo. Podpore je pošiljati na naslov: »Dijaško podporno društvo »Radogoj« v Ljubljani«.

— Poročilo o 185. vodstveni seji »Družbe sv. Cirila in Metodija« ki se je vršila dne 28. vel. arpana 1907 pop. v »Nar. domu« v Ljubljani.

Prisotni: prvomestnik Senekovič, odborniki: dr. Bleiweis, Črnagoj, Hudovernik, dr. Merhar, dr. Novak, Pahernik, Svetec, dr. Svetina, Vrhovnik, Žerjav in nadzornik dr. Ravnihar.

Po pozdravu se je izvršila konstitucija vodstva v smislu § 18. družb. pravil ter so bili izvoljeni: prvomestnikom namestnikom Svetec; zapisnikarjem: dr. Ivan Svetina, blagajnikom: Hudovernik; dalje v ožji odbor: za tekoča pravila: Senekovič, Svetec, dr. Svetina, Hudovernik, Vrhovnik in dr. Žerjav; v šolski odsek: dr. Bleiweis, Črnagoj, dr. Svetina, Vrhovnik in dr. Žerjav; v gospodarski odsek: dr. Bleiweis, Hudovernik, dr. Novak, Vrhovnik dr. Žerjav. — Vse volitve so se vršile z vslikom in soglasno!

Po razpravi o tržaškem šolstvu je sklenilo vodstvo, da se dovoli na petrazredni deški ljudski šoli prvi sv. Jakobu v Trstu vsporednica prvemu razredu, v sredini mesta pa se otvori nova družbina deška in deški šola kakor podružnica prve. Za enkrat se otvori prva razreda. Po posvetovanju o štajerskem šolstvu je sklenilo vodstvo, da se ima otvoriti vsporednica že obstoječega vrta v Hrastniku; vrtec v Gaberju se v kratkem otvori, glede Mute pa je vkriniti vse potrebno, da se gotovo otvori že ob novem šolskem letu, t. j. na spomlad, dvorazrednica za dečke in deklice.

Po razpravi o koroškem šolstvu se je sklenilo, da se ima v najkrajši dobi otvoriti nova družbina šola na Streču. Razpravlja je o goriškem šolstvu je sklenilo vodstvo, da pozdravi idejo o ustanovitvi narodne šole v Krmini. Poživiti se ima brisko podružnico; izreče se zahvala marljivima narodnima delavcema v Krmini, gg. učitelju Orlu in veleposelniku Erzetiču. Določil se je tudi prispevek za stroške bodoče šole v Krmini.

Vodstvena seja je dalje rešila daljšo vrsto upravnih in osebnih zadev, vzela na znanje odpoved pogodeb s Škriljem glede piškotov in s Krsnikom glede šampanjca. Pokroviteljstvo se je priznalo: 1. Trboveljski moški in ženski podružnici po dvakrat, 2. ribniški moški in ženski podružnici po enkrat; [zastopnik I. dr. Ant. Schifferer, zastopnica II. g. Julija Tomšičeva.]

Končno je sklenilo vodstvo poslati vsem podružnicam okrožnico, s katero se povdarja narodno vseslovensko in nadstrankarsko družbeno stališče, podružnice pa pozivlja k energičnemu delovanju.

Izreka se je tudi zahvala odstopivšim: prvomestniku g. Tomo Zupanu, in odbornikom gg. Antonu Svetku in Ivanu Šubicu.

Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani« je sklenilo v svoji seji dne 28. velikega srpana sledečo okrožnico vsem podružnicam:

Slavno podružnično vodstvo! Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metodija«, danes prvič po letošnji veliki skupščini zbrano k seji, smatra za svojo dolžnost, da ob tej priliki pozdravi cenjene sodelavke-podružnice in jih kliče in bodri k energičnemu sodelovanju.

Ker je bila narodnost slovenske mladine v nevarnosti, so Slovenci ustanovili našo »Družbo«. Izza ustanovitve pa sta zrastle moč in delavnost narodnih nasprotnikov, in če kdaj, je danes nevarnost za našo narodnost še večja. Narodna ideja je ustanovnica, je zvezda-vodnica naši »Družbi« in bodi ona trajna, trdna vez, ki družji v njeno organizacijo vse, kar res čuti in misli slovensko.

»Družba sv. Cirila in Metodija« je vseslovenska narodna organizacija, ki mora stati visoko nad dnevno političnim strankarskim bojem. Brez strankarstva in provincijalizma družiti narodne sile v boj za obrambo slovenske narodnosti, — te vodilne misli se hoče držati vodstvo — in te naj se skrbno drže tudi vse podružnice. Izrecno bodi na tem mestu konstatirano, da ni vodstvo za dopolnilno volitev na zadnji skupščini postavilo nobenih kandidatov, da je prepuščilo, kakor druga leta, tudi letos odločitev le opravičenim volilcem. Napadi na vodstvo in posamične njegove člene, izrecno tudi napadi na g. blagajnika, so torej brez stvarne podlage.

Vodstvo se hoče z vsemi močmi posvetiti delu, da bo mogla »Družba sv. Cirila in Metodija« na podlagi svojih pravil vršiti svojo veliko nalogo kar najuspešneje: prenoviti in pomnožiti hoče svojo organizacijo, poiskati novih virov za dohodke, okrepčati vse svoje gospodarstvo in ustanoviti novih dobrih narodnih šol, ki bodo odgovarjale perečim potrebam Slovencev na jezikovni meji.

Spoštovano podružnično vodstvo! Podružnice so naše sodelavke, ki tvorijo notranjo silo »Družbe«, one naj zbirajo, one pa bodo po vodstvu poklicane tudi k neposrednemu narodnemu delu. Osrednje vodstvo se zanaša na Vašo pomoč in Vaše zaupanje.

V Ljubljani, dne 28. vel. srpana 1907. Andr. Senekovič s. r. Luka Svetec s. r. prvomestnik. prvomestnikom nam.

Razpis službe. Pri c. kr. deželnem sodišču v Trstu sta razpisani dve mesti kancelista XL razreda oziroma oficijala X. razreda. Japonska eskadra v Trstu. Včeraj ob 8. uri in četrt zjutraj je iz Napolja dospela v naše pristanišče japonska eskadra, sestojča iz dveh križarjev, pod poveljstvom podadmirala Ijuina. Ob 10. uri predpoludne je podadmiral Ijuin obiskal v odsotnosti namestnika namestniškega podpredsednika dra

grofa Schaffgotscha, župana Sandrinellija in poveljnika pomorske oblastnje grofa Lanjusa pl. Wellemburga. Ob 12. in pol uri je vrnil obisk na križarju »Tsukuba« namestniški podpredsednik dr. grof Schaffgotsch, za njim pa župan Sandrinelli in poveljnik pomorske oblastnje grof Lanjus.

Šinoti je poveljnik vojne mornarice priredil na vojni ladji »Lacroma« japonskim gostom večerjo. Danes ob 2. uri popoldne priredi japonski konzul v Trstu, člen gospodske zbornice vit. Hütterot, obed v hotelu »De la Ville«, potem se Japonci odpeljejo z električno železnico na Opčino. Jutri ob 2. uri popoldne priredi poveljnik pomorske oblastnje obed v dvorcu Necker, zvečer bo pa v dvorcu Revoltella pri lovcu večerja, na katero je župan povabil japonske goste. V nedeljo se poda podadmiral Ijuin s svojim štabom na Dunaj, kjer ga vsprejme cesar v avdijenci.

»Narodna delavska organizacija« doseza na številu novovpisanih členov obilo vspehov, tako, da se našim nasprotnikom lahko vzbujajo pomisleki, proti temu novemu taboru našega življa. Ker je pa naš namen organizirati tudi naše narodno žentstvo, to je služkinje, hišine, kuharice, privatne uradnice i. t. d., pričakujemo od našega narodnega žentstva, da sprejme to našo vest radostno na znanje, ter da se vsaka naših deklet upiše k tej novi narodni armadi, ter tako povspesi naš boj za gospodarsko, narodno in socialno samostalnost.

Poznavajoči težak položaj našega službenega žentstva, in ker ima »Narodna delavska organizacija« resen namen od pomoči temu zlu, prosimo da vsaka slovenska gospodična ali gospa povspesuje s svojim uplivom razvoj tega vprašanja.

Društveni urad se nahaja: Via Geppa 15, I. in je odprt od 9—12 dop. in od 5—8 ure pop.

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

Nikdar več noče delati; živeti hoče le od kraje. Na obrežju Carciotti je bil predsinotnjim malo pred 7. uro aretovan 19 letni brezposelni težak Peter Lovšin, in sicer zato, ker je 27 letnemu kmetovalcu Juliju Gerin, ki stanuje v ulici Petronio št. 20, skušal vkraati iz žepa novčarko, v kateri je Gerin imel 11 kron in 30 stotink drobiža. Redar, ki ga je aretoval, ga je tiral na redarstveno stražnico v ulici deli Rettori, a ko sta bila že prav blizu stražnice, se je aretovani iztrgal iz redarjevih rok in pobegnil. Redar je seveda zdirjal za njim in v ulici deli Teatro se mu je tudi posrečilo, da ga je vjel. Tiral ga je zopet na gori rečeno redarstveno stražnico, a to pot ga je držal trdneje. Na stražnici so ga najprej preiskali, in našli so pri njem delavsko knjižico, ki je po opisu osebe odgovarjala osebi aretovanega, a glasila se je na ime Peter Spilja. Torej poleg poskusa tatvine, ima sedaj nad seboj tudi dejstvo, da je rabil delavsko knjižico druge osebe, da se je torej krivo prijavljal. Ko so mu pa omenili, da on ni imel pravice delati s to delavsko knjižico, je on odvrnil, da ni s to knjižico nikdar delal in da sploh noče nikdar več delati, ampak da hoče živeti le od kraje!

Se stražnice so ga v spremstvu dveh redarjev odposlali na policijo, a ker se je bilo bati, da bi mej potjo počenjal kake neumnosti, so mu najeli izvoščeka in ga dali peljati. Vendar je to presneto malo koristilo, oziroma je še škodilo, kajti aretovani Lovšin je mej potjo pograbil za sabljo enega redarjev in mu jo skušal iztrgati; ker mu je pa to redar zabranil, je Lovšin sabljo z nožnicami vred tako skrivil, da je imel potem redar mnogo truda, predno je mogel vzeti sabljo iz nožnic. Dalje je oba redarja obrnel in vdaril s pestmi, a poleg vsega tega je še raztrgal kočijin meh, napravivši tako za 70 kron škodo.

Slednjič so ga pa vendar vkrotili in ga spravili na varno.

Krvav pretep na italijanskem trabakeljnu. Na italijanskem trabakeljnu (mala ladja na jadra) »S. Francesco Saverio«, ki je vsidran v svobodni luki, je včeraj malo pred 1. uro popoldne navstal spor mej 18 letnim mornarjem Antonom Auriglia in 32 letnim krmilarjem Gennaro Falanga, ki sta oba doma iz Torre del Greco blizu Neapolja. Krmilar je bil mornarju vzkazal izvršiti neko delo, a mornar ni hotel vbogati. Ker se je mornar ponovno protivil ukazu krmilarja, je ta poslednji rekel, da radi te neposlušnosti ovadi kapetana. In res se je napolil proti kapetanu, ki je stal na drugem koncu barke. A v tem je Auriglia skočil za njim in ga zavrnatim načinom zabol z nožem v levo stran. Auriglia je takoj na to pobegnil in ga ni bilo še možno najti. Domneva se, da se skriva na kaki drugi italijanski ladji. Ranjenega Falanga so pa prinesli v mestno bolnišnico, kjer so zdravniki izjavili, da je njegovo življenje v veliki nevarnosti. — Pozneje je prišla v bolnišnico sodna komisija, ki je zaslislala ranjenca.

Samomor. 40 letni Inocent Turini, ki je trgoval s cveticami v ulici della Scorzeria, in sicer v trgovini z jestvinami gospoda Tolloya, se je včeraj popoldne ob 3. uri v tej trgovini vstrelil z revolverjem v desno senco. Bil je takoj mrtev. Truplo samomorilčevega je bilo preneseno v mrtvašnico pri sv. Justu. — Pokojni je stanoval v ulici Conti št. 5. Samomor je pripisati dejstvu, da se je nesrečnež nahajal v slabem stanju glede denarja.

Tat? Včeraj je bil aretovan 20-letni mizar Ivan F., stanujoči v ulici della Ferriera, in sicer zato, ker je na sumu, da je Emilij Slamič, ki stanuje v ulici Media št. 4, ukradel zlato ovratno verižico, vredno 80 kron.

V nevarnosti, da se zaduši, je bila predminolo noč vsa družina g. Maksimilijana Moderle, ki stanuje v hiši št. 10 v ulici Alfieri. Gospod Moderle si je dal namreč napeljati plin v stanovanje in to delo je bilo končano predvčeršnjim. Napeljava je pa puščala, in le malo je manjkalo, da se niso vsi zadušili.

Neznani tatovi. Ivan Buranello, ki ložira v hotelu „Daniel“, je prijavil včeraj na policiji, da mu je neznani tat iz sobe v hotelu predvčeršnjim ukradel popolnoma novo obleko, vredno 72 kron.

Jestvinčar Mihael Joras, pri katerem je predvčeršnjim gorelo, je pa prijavil na policiji, da mu je neznani tat mej požarjem iz predala v prodajalni ukradel 248 kron denarja.

Smešnica. Odkritost. A.: „Kako pa je s zdravjem tvoje tašče?“ B.: „Slabo, hvala Bogu!“

Koledar in vreme. Danes: Caharija, preok; Nišan; Radonica. — Jutri: Regina, devica in mučenica; Semidrag; Mrena. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 24,5° Celzija. — Vreme včeraj: lepo.

Društvene vesti in zabave.

Pevsko-bralno društvo „Adrija“ v Barkovljah naznanja slavnemu občinstvu, da priredi v nedeljo, dne 15. septembra t. l. v proslavo desetletnice odprtja barkovljanskega „Narodnega doma“ veselico s petjem, igro in prosto zabavo v društvenih prostorih. Pri igri bo gostoval režiser „Dramatičnega društva“ v Trstu, g. Verovšek. Program veselice in drugo objavi se pravočasno.

Člani „Trgovsko-izobraževalnega društva“ ki se zanimajo za zabave, ki se bodo vršile v tej sezoni, so vabljani, da se vdeležijo danes ob 8. uri zvečer sestanka veselice odseka v društvenih prostorih.

Odbor „Delavskega podp. društva“ pozivlja svoje člane, da se zberejo v nedeljo ob 2. uri popoldne pred „Narodnim domom“ za odhod na Prosek.

Tržaško vojaško veteransko društvo cesar Fran Josip, ki si je nadelo nalogo uvesti in udomačiti streljanje v tarčo z armadno puško, priredi tudi letos na bazoviškem vojaškem strelišču kakor zaključek streljanja z ostrimi naboji cesarsko streljanje na dobitke z mnogovrstnimi dragocenimi in častnimi darili — tudi na tarčo za goste. — Streljanje na dobitke bo dne 29. septembra in 6. oktobra t. l. Streljati je dovoljeno le s puško repetirko M. 88/90 in M. 95. — Ob tej priliki bo sklican tudi I. strelni kongres vsega avstrijskega veteranstva.

Bratje Sokoli!

V nedeljo, dne 8. septembra se „Tržaški Sokol“ udeleži korporativno z zastavo slavnosti desetletnice razvija zastave pevskega društva „Hajdrih“ na Proseku. Zbirališče ob 2. uri popoldne pred društvenimi prostori („Narodni dom“). Odtod peš na Prosek. K temu velikemu narodnemu prazniku pozivljamo brate Sokole, da se v kolikor možno velikem številu vdeležijo v kroju.

Bratje Sokoli! Pokažimo, da nas veže tesno pristrčna bratska ljubav, da nas druži stremeljenje za resničnimi cilji! Naj vidi svet naše odkritosrčno pobratimstvo, naše skupno hrepenenje za svobodno bodočnost slovenskega naroda. Kvišku torej, bratje Sokoli! Kliče nas bratska kri, kliče iskrena ljubav! Nazdar! Odbor.

Vesti iz Goriške.

Začetek šolskega leta. Na c. kr. pripravni za učiteljska v Podgori pri Gorici prične šolsko leto 1907—08. dne 16. sept. t. l. s sv. mašo.

Vpisovanje učencev bo dne 14. in 15. septembra od 9—12. ure popoldne v tamnošnem šolskem poslopju.

V ta zavod se vsprejemajo krepki in zdravi dečki, ki so dovršili z dobrim uspehom ljudsko šolo ali pa kak razred srednjih šol ter so dosegli vsaj 13 in pol leta svoje starosti.

Za vsprejem se zahteva: 1) zadnje šolsko spričevalo, 2) krstni list, 3) zdravniško spričevalo, 4) spričevalo o obnašanju pa le za tiste, ki že več časa niso obiskovali šole. Šolnine se na tem zavodu ne plačujejo, temveč dobé pridni pa potrebni učenci nekaj državne podpore.

Učenci naj prihajajo k upisovanju v spremstvu svojih staršev ali pa njihovih namestnikov. Stanovanje in hrana se dobi tam od 12—14 gold. na mesec.

Iz Krmina nam pišejo: Javljam vam, da se nahajata tu dve osebi bolni na legarju. Ena oseba pa je umrla dne 3. t. m. na isti bolezni.

x Strela ubila dva brata. Iz Brd se nam poroča: V soboto popoldne je v Vi-poljah ubila strela 28 letnega samca Frana Jasniča, ko je sejal deteljo v vinogradu. V tork popoldne je pa zadela enaka nesreča njegovega oženjenega brata in očeta devetero nedoraslih otrok. Vincencija, ko se je peljal na svojem koleselju iz Červinjana domov. Strela je udarila namreč ravno pred konja, ki je ostal na mestu mrtev kakor tudi Vincencij sam. Ponesrečenec je kupčeval z vinom, imel je zveze po vsej deželi in pri več

oštrih tudi mnogo zastankov. Ako ni vse redno zapisoval, zgubi se bržkone mnogo denarja. Nedavno od tega, je neki krčmar v hribih, katerega je zalagal z vinom, pobegal v Ameriko, pustivši ga z dolgim nosom in še večjo terjatvijo.

x Palmanova. Od goriško-laške meje se nam piše: Laški vojni minister je dal ženijskemu oddelku u Vidmu nalog, naj nemudoma precepi vrednost trdnjave v Palmanovi in zemljišča, ki spada v nje obseg, ker se utrdba podre in svet razproda. Palmanovčani so s tem ukrepom več nego zadovoljni, ker se tako mesto razširi in dobi stavbinski zrak, katerega mu je do sedaj primanjkovalo. Nezadovoljni s tem so pa zagriženci to stran meje, ti zabavljajo čez odredbo in pošiljajo ministra tja, kjer ni muh. „Čakamo že dolgo, zdaj pa vidimo, da je naš up šel po vodi in da nas bodo „gnocchi“ še dalje zatirali.“ Tako javkajo na vse pretege.

Červinjan je najbolj zagriženo laško gnezdo v Furlaniji, tam so sami častitelji in oboževalci Garibaldija in Oberdanka, čegar slike se dobivajo skoraj v vsaki hiši. Ako bi se tamošnje prebivalstvo preganjalo radi razalitve cesarja, bili bi kmalo vsi v luknji. Enaka je tudi bližnja okolica.

Te dni je petnajstletni sin posestnika Avgustina Clerici iz Campolongo žalili cesarja. To je izvedela žandarmerija in nje postenačelnik v Červinjanu ga je v nedeljo zvečer v družbi z enim vojakom aretiral. Radi tega obupen krik v Videmskih listih, goriški pa skušajo zamolčati vso stvar.

Ni-mo zabeležili tega dogodka, ker bi hoteli braniti avstrijstvo, niti ne zato, ker je kdo prišel radi svojega prepričanja v nesrečo; zabeležili smo namreč radi tega, da pokažemo zopet na tem izgledu, na kako krivem potu je avstrijska vlada, ki meni da pridobi irredentovce s tem, da jih sili z zatiranjem Slovencev!

Društvo krščansko-mislečih učiteljev se je včeraj ustanovilo v Gorici. Shodu je predsedoval nadučitelj Abram, govorili so pa Likar, Ruspia, deželni poslanec Grča, dr. Pavletič, Kosec, Švara in kranjski državni poslanec Jaklič. Društvu je že pristopilo 50 členov.

Mesto sodnega sluga je razpisano pri c. kr. okrožni sodnji v Gorici, odnosno vsled premeščenja kje drugje.

Vesti iz Istre.

Zgorel parni mlin. V sredo jutraj je pogorel velik parni mlin v Rovinju. Glavni mlinar se je le z veliko težavo rešil, skočivši z okna. V nevarnosti so bile tudi bližnje hiše. Zgorelo je tudi mnogo žita, knjige in denar v blagajni. Škodo cenijo na 750.000 kron. Mlin je bil zavarovan.

Glede dogradnje pristanišča v Opatiji so se te dni vršila pri c. kr. okr. glavarstvu v Volovskem posvetovanja, na katera je bil povabljen tudi državni poslanec Spinič. Pristanišče bo končano po zimi 1908-1909.

Vesti iz Kranjske.

Pritožba državnega poslanca Hribarja radi nečloveškega postopanja z vojniki. Iz Ljubljane poročajo, da se je državni poslanec Hribar v sredo brzojavno pritožil na vojno ministerstvo radi nečloveškega postopanja z vojniki pri velikih vojaških vajah na Koroškem.

Demisije v Postojni. Župan dr. Pikel je odstopil, baje odstopi tudi občinski odbor.

Snežilo je v sredo popoldne na Gorenjskem. Sneg je pobelil celo nižje vrhove.

Vesti iz Koroške.

Nečuvno nasilje celovskega župana. „Slov. Narod“ poroča iz Celovca od 5. t. m.:

Nečuvni škandal se je izvršil tu včeraj na ukaz celovskega župana Neunerja. — Družba sv. Mohorja je na svojih hišah dala v pozdrav cesarjevega prihoda razobesiti poleg cesarskih in koroških deželnih, tudi slovenske zastave. Vseled tega je naš župan že koj popoldne, še pred prihodom cesarja, poslal nekega policaja v tiskarno Mohorjeve družbe, da se imajo slovenske zastave sneti, in če ne, bo rabil v to silo. Ker se tej zahtevi ni ugodilo, je poslal župan po prihodu cesarja, proti večeru, znova dva mestna policaja s ponovljeno zahtevo, da se morajo zastave takoj odstraniti, in ako se to prostovoljno ne stori, imata pravico, se poslužiti sile, in zastave konfiscirati. Pripeljala sta v to svrhu že kar ključarja seboj in dva postreščka, ki so potem, ko se vodstvo tej predržni zahtevi ni vdalo, s silo vdrli v podstrešje dveh hiš, sneli zastave ter jih hoteli odnesti na magistrat v slavo svoje žalosne zmage in gadjij nemške cestne drhali. Na energično zahtevo od strani vodstva tiskarne se je naposled to storiti opustilo. — V eni hiši pa tudi ključar ni bil kos, podstrešne duri odpreti, a se je naposled poslužil sekire,

Prilika!! Okoristite se!!
V ulici Beccherie šte. 3
najdete v veliki izbiri
okvirje vsake vrste in delalnico
za povečanje fotografij
po najnižih cenah.

ANTON KUKIZ
Trgovina, oziroma krojačnica
Trst, ulica Torrente št. 34 (v novi hiši)
„Alla nuova città di Trieste“.

VELIKA ZALOGA
izgotovljenih oblek za odrasle in dečke
vsake vrste.
Delavske hlače prve vrste, kakor tudi
blago vseh vrst iz najpopolnejše nove.

Dr. Fran Korsano
specijalist za sifilitične in kožne
bolezni
ima svoj ambulatorij
v Trstu, v ulici San Nicolò šte. 9
(nad Jadransko Banko)
Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do 6. in pol pop

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na **JOSIPA ZIDARIC** ulica della Caserma št. 14, I. nadst. od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Tovarna pobištva
v TRSTU
ulica della Tesa
šte. 48
ZALOGA
Piazza - -
Rosario št. 1
KATALOGI, NAČRTI IN
PRORAČUNI NA ZAHTEVO

Žrebanje neprekljeno dne 9. novembra 1907

Dunajska c. kr. policijska loterija
Ena srečka stane eno krono.
I. glavni dobitnik Kron 30.000

kakor tudi II. K 5000 in III. 1000 K se izplača valed najvišjega dovoljenja Njegovega c. in kr. apostol. Velikunstva in na zahtevo dobitnika s 10%, odbitkom in dobavninskim davkom. Srečke se dobijo v vseh menjalnicah, loterijskih kolekturah in tobakarnah. — URAD C. KR. POLICIJSKE LOTERIJE se nahaja na Dunaju, I. Schottenring 11 (Poslopje policijskega ravnateljstva).

Pohišstvo in tapetarije v bogati izbiri, neprekosljive glede solidnosti in elegancije — se vdobi pri —
(naslednik G. Dalla Torre) **Giacomo Macerata** ulica dell' Acquadotto 3
ulica Chiozza 7, ulica del Toro 1. Cene, ki so splošno priznane za ugodne.

Prodajalnica steklenine
Giovanni Sardotsch & Comp.
se je preselila v ulico Nuova 24 nasproti tvrde A Bischoff
Šipe in ogledala. Bogata zaloga majolik.
Stekla, porcelan, svetilke in postrežba za 1 ali 2 osebi. — Specijaliteta porcelan za kavarne in gostilne.
Sprejme se razstavljanje šip v delo po zmernih cenah.

The Albolina Company
Prva tovarna luga za žetanje na mrzlo brez priprav in truda
TRST -- ulica Torricelli šte. 6 -- TRST
Prodaja po vseh prodajalnicah.
Zovarna daje uzorce na poskušnjo brezplačno.

Pohišstvo solidno in elegantno po zmernih cenah
Rafaele Italia
TRST — Via Malcanton 7

Prvi valjčni mlin Josefa Krausa sinovi
Delniška družba v Osjeku.
Glavno zastopstvo
za Trst, okolico, Istro, Goriško in Dalmacijo
Friderik Schwarz, Trst
ulica Valdirivo št. 3
TELEFON 945

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najvsepejše sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

TEKOČINA GODINA

prirojena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakoba in Josipa Godina, lekarna „All' Iger“, Farfale 4.

Številčica črna K 148 iz Trsta se ne odstoplja manjše od 4 steklene pesti polni. poročajo ali post. celotnega polnjenega stekla 1 K. Trst. 148. 148. 148.

HOTEL BALKAN78 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopeli
Cene zmerno. Počitalj & Xugi**HOTEL BALKAN**

s katero je duri razdjal, da je mogel priti do slovenske zastave. — Ljudstva se je med tem nabralo na ulici vse črno in bati se je bilo najhujšega. Lahko bi bilo nastalo pravo pravcato klanje, a bilo se je treba brzdati.

Borovlje. Zadnje nedeljo dne 1. t. m. so Nemci tukaj otvorili svojo narodno gostilno, ki so jo prvotno nameravali imenovati: „Deutsches Heim“, pa so opustili od tega imena in so jo krstili za „Rosentaler Hof“. Otvoritev se je vršila čisto na tihem, brez vsake slavnosti in tudi brez frankfurtaric in bajlanja, kakor je dosedaj bilo pri njih navada. Iz tega je videti, da se je njih bojevitost precej polegla in da premišlujejo sedaj v zapuščenih dvorinah svojega zavetišča o ničnosti in minljivosti nemške slave.

Borovlje. Viši gozdar Rainer, ki je slovenskega fanta Šasla prav barbarsko oklofotal, je bil od tukajšnje sodnije obsojen na 57 K. Zopet se je enkrat obsodila, čeprav zelo rahlo, ena smrdljiva cvetka nemške kulture, ki jo tako marljivo seje nemška vpseudointeligenca.

Slov. katehetsko društvo za Koroško se je ustanovilo s sedežem v Št. Jakobu v Rožu. — Predsednik društva je župnik Ražun.

Vesti iz Štajerske.

V Dravo je skočil v ponedeljek v Mariboru neki huzar s konja, ko je jezdil v oddelku na vojaške vaje, pred katerimi je imel strah. Huzar je utonil.

Listnica uredništva.

G. A. S.: Vaše želje, oziroma opazke smo sporočili vodstvu „Narodne delavske organizacije“. Kar nam pišete o izvestnih sprevodih, je resnično, ali zdi se nam, da je iz taktičnih razlogov bolje, ako ne priobčimo.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Planinka — Pismo leži. 1084

Išče se pridno dekle za delat po vrtu. Dobra plača. Via Romagna št. 121. 1083

Rabi se pomočnika manufakturne stroke, večje slovenskega, italijanskega in nemškega jezika. Naslov: Jakob Klemenc, Trst, ulica Sv. Antona št. 1. 1081

Proda se čedna, dobra postelja z močnimi peresi. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1087

V Dolini je na prodaj zemljišče 8 do 9 m² klaf. zemlje, s hišo skupaj. Naslov A. Mahnič št. 143, Dolina. 1082

Trgovskega vajenca sprejme takoj večja trgovina z mešanim blagom na Dolenjskem. Ponudbe pod št. „100“ na „Inseratni oddelek Edinosti“. 1088

Naznanjam slavnemu občinstvu, da odprem v soboto dne 7. t. m. gostilno „MARIENBURG“ v Rocolu. Priporočam se za obilni obisk — Ivan Škilan po domače „Lala“. 1089

Slovinci in okoličanski delavci Pozor!! Gospod Ivan Simič vam naznanja da nima ničesar več opraviti s staro prodajalnic v ulici Torrente „Alla città di Trieste“ in Vas opozarja, da odpre v prvi polovici meseca septembra novo prodajalnico izgotovljenih oblek in blaga za moške obleke po naročilu. Vse blago je bilo zbrano osebno iz najboljših čeških in moravskih tovarn. V zalogi bo specialiteta s rajc in hlače iz pravega domačega blaga lastnega izdelka. Lastnik se priporoča za Vaš obisk, kakor v preteklem času. Ta prodajalnica se bo odprla v ulici Barriera vecchia 32 blizu lekarne Picciola. 1027) Udani IVAN SIMIČ.

Kand. jur. z dovršeno ek-portno akademijo, zmožen popolnoma slovensčine, nemščine, francosčine, angleščine in ital. jansčine išče primerne službe. Ponudbe pod „ZMOŽEN“ na „Inseratni oddelek Edinosti“. 1071

Ženitna ponudba. C. kr. finančni paznik 29 let star, se želi spoznati z gospodično 20 do 28 let staro s primerno doto. Ponudbe s sliko naj se blagovolijo poslati do 15. septembra t. l. pod „Prihodnost“ št. 29, poste restante, Zavie pri Trstu. 1078

Manjše stavb šče (zemljišče pripravno za zidati) v mestu ali okolici se želi kupiti. Ponudbe sub „Adria 376“, poste restante, Trst. 1079

: : Mehanika delalnice : :
avtorizovana za napeljava vode in plina
GUIDO SAMBO
Zastopnik odlikovane tovarne gramofonov Teodor Pichler.
GRAMOFONI od 50 K naprej z dobrim glasom in specijalne plošče na izbero.
Skladišče gramofonov, svetilk, aparatov za Anerjevo luč, mrežice in ovi.
Popravljanje koles, gramofonov, motorov na plin ali benzin, električnih zvoncov in vsake mehanike delo.
Trst, Piazza San Francesco d'Assisi 8.

JAKOB BELEC
posestnik v Zg. Otok — pošta Radovljica
prodaja namizno sadje
v množini od 50 kg naprej ali celotne vagone.

➔ Jutri v soboto 7. t. m. ➔

odpre se veliko skladišče izgotovljenih
:: oblek in blaga za obleke ::

All' Universo

Trg Carlo Goldoni št. 1 (hiša lista „Il Piccolo“)

z emporijem blaga najnovejšega izdelka iz
I. dunajskih, prosniških in brnskih tovarn.

Bogata izbira oblek za moške in dečke
in obleke za otroke, površniki, salon Ulster, jopiči za moške in dečke.

Prvo primorsko podjetje za

prevažanje pohištva in spedijsko podjetje
RUDOLF EXNER - TRST

Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefona št. 847

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih
patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Podiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za **„VACUM-CLEANER“**
ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH

➔ Točna postrežba in niske cene. ➔

Učilišče in vzgojevališče za deklice.

Temeljiti pouk po učnem načrtu za osemrazredne ljudske šole na Primorskem. Letna plača 500 kron. — Hiša z vrtom, lep in zdrav kraj, krasen razgled na morje, kopališče. Sprejemajo se tudi deklice v oskrbo čez dan. — Pouk v slovenskem, nemškem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku; v godbi, glasovir, gosli, oltre, petje, v ženskih ročnih delih, v risanju in slikanju. — | — | — | — | — | — |

ŠOLSKE SESTRE — Trst, ulica Pasquale Besenghi 6

Tržaška posojilnica in hranilnica

Piazza della Caserma št. 2 v lastni palači

(Vhod po glavnih stopnicah) TELEFON 952

ima na razpolago

Jekleno varnostno celico

ki je varna proti vlamu in proti požaru, v kateri so shrambice, ki se oddajajo strankam v najem in sicer:

za celo leto	kron 30
pol leta	20
četrt	12
za en mesec	6

Shrambice so 24 cm visoke, 21 cm široke, 48 cm globoke.

Shrambice ne more nihče drugi odpreti kakor stranke, ki same osebno shranijo in zaprejo svoje stvari, katerih ni treba prijaviti.

Nadaljnja pojasnila daje zavod ob uradnih urah.

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN

MIZARSKE ZADRUGE
v GORICI-SOLKAN

TRST VIA DEI RETTORI (ROSARIO)

PODRUŽNICE: SPLJET, REKA

PALAZA MARENZI
TELEFON N° 1631

Delavci! Vpišite se v Narodno delav. organizacijo.

Patent Eternitov Škrilj Hatschek sbestov Cementni Škrilj

je najboljši material za pokritje hišnih streh, dvorcev in tovarn. Pošiljajo se povsod lastni delavei, da potrebno delo točno dovršijo. Pripravni material za zavarovanje zida proti mokroti. ZALOGE V VSEH GLAVNIH MESTIH.

Vprašajte vzorce in kataloge v

Portlandcementnih tvornic Dovje (Lengenfeld) Trst, Scala Belvedere št. 1, Telefon 1057

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu Trsta in okolice, da je prevzel na svoje ime dobroznano trgovino

kolonijalnega blaga

in jestvin

v ulici Giulia št. 29

er se toplo priporoča udani

HUGO CZURDA.

Ni je boljše namizno pijače

katera bi bila v poletnem času bolj hladilna za otroke in odraslene, nego je

jabolčno vino.

Ima malo alkohola in je najpripravnejša namizna pijača za bolehe osebe (želodec - nervoznost - revmatizmi itd.) — Priporočeno od vseh zdravnikov.

Buteljka 1 liter 56 stotink (buteljko treba vrniti)

Glavna zaloga v Trstu

Ulica SS. Martiri št. 11.

Pošilja franko na dom, ako se naroči po dopisnici

M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.

(Vogal ul. Torrente.)

Pomlad!

Poletje!

Zaloga oblek in površnikov

za gospode, dečke in otroke, velik izbor platnene obleke in kostumov, raznovrstne jope ter rumena in modra obleka za delavce.

Nov dohod blaga za obleke po meri, koje se zvriše točno in hitro po zelo nizkih cenah.

Na deželo vzorci brezplačno in franko.

PODRUŽNICA:

„ALLA CITTA DI LONDEA“

ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

Vittorio Valdevit

Delalnica pohištva v modernem kroju

za sobe in kuhinje.

Izdeluje priprave za prodajalnico od zunan in znotraj in dela za stavbe

TRST — ulica Valle št. 8.

Andrej Gulič

Trst, ulica Farneto št. 12

vogal ulice Gelsi

Skladišče pohištva in tapetarij

lastnega izdelka.

SPECIALITETA: Popolne sobe svetle ali temne, posamezni komadi vsake vrste z zalogo stolic, obehal in divanov vsake vrste in velikosti.

Preskrbi se popolno opravo za prenočišča po jako zmernih cenah in s skrbno vožnjo.

~ ~ ~ KJIGOVEZNICA ~ ~ ~

Tovarna trgovskih registrov

Gustavo Tassini & Figlio

Trst, Via Porporella št. 5 - ogel Via della Sanità.

Franco Skok

tapecirar

Trst, ulica Giovanni Boccaccio 4

Izdeluje vsako tapecirsko delo

kakor posteljni vzmet, žimnice, zavese itd.

— | — | — | CENE ZMERNE. | — | — |

Za vsakovrstne naročbe mine-

rjalnih vod, obrnite se na cen-

tralno zalogo vseh naravnih

mineralnih vod

Angelo Devetak — Trst

ulica Acquedotto 22. — Tel. 1448